

Vegyipari DOLGOZÓ

MAGYAR VEGYIPARI, ENERGIAIPARI ÉS ROKON SZAKMÁKBAN DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETI SZÖVETSÉGÉNEK LAPJA

MEGJELENT A DÉL

Már kapható az újságárusoknál a **DÉL (Dolgozók Érdekvédelmi Lapja)** novemberi száma. A 12 oldalas, napilap formátumú színes újság október elsején, a Magyar Szolidaritás Mozgalom emlékezetes Kosuth téri nagygyűlésén debütált, 10 ezer példányt osztottak szét a demonstrálók között a kiadó (VDSZ) és a **DÉL** szerkesztőségének munkatársai. A jól időzített megjelenés óta folyamatosan nő az előfizetők száma, az egyéni olvasók mellett számos szervezet is rendelt a havonta 99 forintért kapható lapból.

A **Dolgozók Érdekvédelmi Lapja** első sorban azoknak szól, akiket foglalkoztatnak az egyes kormányzati döntések, főleg azok, amelyek közvetlen hatással vannak a mindennapjainkra, a családjainkra és a nyugdíjas évekre. A **DÉL** oldalain tényeket közlünk, a megszokott szikár napi híreknél színesebben feldolgozva, közérthető formában. A **DÉL** érdekvédelmi újság, ezért minden témát a dolgozók szemszögéből vizsgálunk, esetenként kritizálunk, vagy egyszerűen csak információt közvetítünk, s Önökre, az olvasókra bizzuk a következtetéseket. A lap nem csak szakszervezeti tagoknak szól, hanem azoknak is, akik nem kötődnek érdekvédelmi tömörüléshez, ám követni szeretnék a munka világát érintő változásokat, hogy tisztában legyenek az alapvető jogaikkal. Ez a lap rólunk szól.

ELŐFIZETŐI SZELVÉNY

Megrendelem a **Dolgozók Érdekvédelmi Lapja** című újságot _____ példányban
negyedévre **297 Ft** fél évre **594 Ft** egy évre **1188 Ft**

Megrendelő neve:

Irányítószám: Település: Utca: Házszám:

Telefon: Fax: E-mail:

IMPRESSZUM

Dolgozók Érdekvédelmi Lapja
FELELŐS KIADÓ: Magyar Vegyipari, Energiaipari
és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége
FŐSZERKESZTŐ: Német H. Erzsébet
ISSN 2063-0662

1068 Budapest, Benczúr u. 45., 1406 Budapest, Pf. 29.,
Telefon: 461-2400 Fax: 461-2499 E-mail: mail@vdsz.hu

A TARTALOMBÓL

A dolgozót könnyebb lesz kirúgni

A kormány álláspontja szerint az új Mt. rugalmas foglalkoztatási szabályai révén új munkahelyek jöhetnek létre. A szakszervezetek szerint viszont nagyobb lesz az emberek kiszolgáltatottsága.

► 4. oldal

Világraszóló akcióterv

A gazdasági leminősítés után szociális párbeszédéből is „gagyit” kapott a magyar kormány az ICEM 5. kongresszusán, november végén. A mintegy 400 nemzetközi tagszervezetet tömörítő ICEM akciótervet dolgozott ki a magyar kormány „szakszervezet-, munkavállaló- és demokráciaellenes lépései” miatt.

► 8. oldal

80 éves a péti Nitrogénművek

Fennállásának 80. évfordulóját ünnepli idén a Nitrogénművek Zrt., a cég a jubileumot rendezvénysorozattal és egy elegáns, archív képekkel is gazdagon illusztrált album megjelentetésével teszi emlékeztetővé. Az ünnepségsorozatot a Vajdahunyad várában, december elején nyíló kiállítással zárják.

► 13. oldal

Stafétaváltás a Dunapacknál

Tisztújítás volt a Dunapack csepeli gyárában, Hegyi József SZB titkár leköszönt, s utódjául Balogh Józsefnét választotta a küldöttgyűlés. A döntést egyhangú szavazással hozták meg a küldöttek.

► 14. oldal

Olaj a tűzre

Egyre nagyobb az elégedetlenség, határozottan érződik, hogy mind többen szembesülnek a ténnyel: a kormányzati döntések a munkavállalók bőrére mennek. Ezzel is magyarázható, hogy december 3-án, a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma (SZE) hívására, ha nem is tömegek, de a vártnál jóval többen mozdultak. A demonstrációhoz a VDSZ és a Magyar Szolidaritás Mozgalom is csatlakozott. A hangulatot egy nem várt fordulat még a tervezettnél is harcosabbra tüzelte: a demonstráció előtti napon néhány konföderációs vezető – Palkovics Imre, a Munkástanácsok elnöke, Pataký Péter, az MSZOSZ elnöke, valamint Gaskó István, a Liga elnöke – megállapodást kötött az új Munka törvénykönyvére. Olaj a tűzre. A másnap tüntetésen Gaskót aprópenzrel dobálták és „leáruolták”.

► 11. oldal

Útlezárás kitarókkal és későn ébredőkkel

Félpályás letámadás VDSZ színekből

Kétezer autóval, száz helyszínen, a VDSZ jelentős részvételével zajlott hetekig az Akcióegység által szeptembertől meghirdetett országos forgalomlassító demonstráció. A szervezet Ajkán, Makón a Magyar Szolidaritás Mozgalom színeiben is mozgósított, a miskolci, veszprémi és székesfehérvári helyszíneken zömében a vegyipari ágazathoz tartozók tartották a frontot.

Az ország több, mint száz helyszínén több ezer gépjárművel demonstráltak november 4-én – is – a szakszervezetek. A júniusban meghirdetett D-Day akcióorozat részeként október 3-ától szerveződtek a forgalomlassító demonstrációk. A november 4-i megmozdulást más konföderációtól egyesek szerették volna a sajátjukként irányítani, de szerencsére a résztvevők sokkal okosabban viselkedtek, nem hagyták. A VDSZ tagszervezetei békés módszerekkel, de határozottan uralták a maguk szervezte megmozdulásokat. A közös cél és az egyre határozottabban érezhető kormányzati

szándék, a szakszervezetek ellehetetlenítése, helyi szinten összekovácsolta az „útonállókat”, s nem foglalkoztak az addig csendben mutyizó konföderációs vezetőkkel.

Eredetileg a november 4-i huszonegy órás félpályás útlezárás lett volna a befejezése a szeptemberben meghirdetett országos D-Day sorozat közlekedést akadályozó programjának. A szervezkedés azonban meglepő méreteket öltött, s tömeges civil mozgalommá fejlődött. Vagyis, a közös akciók a Magyar Szolidaritás Mozgalom vezetésével újult erővel folytatódnak – jelentette a demonstrációs helyszíneket járó Székely Tamás, a vegy-

ipari szakszervezet (VDSZ) elnöke, a tüntetési hullámot elindított Magyar Szolidaritás Mozgalom társelnöke. Székely szerint erre a fordulatra az a magyarázat, hogy az emberek ráébrednek, a hatalom packázik velük, provokál, feszegeti a tűrőképességük határait azokkal az öncélú, egyeztetés nélkül hozott intézkedésekkel, amelyek minden munkavá-

lót és családot sújtanak. Mostanra azt is tömegesen felismerték – véli az elnök –, hogy a törvénykezésben a dolgozók sorsát meghatározó kérdésekről az érdekvédelem teljes kirekesztésével úgy határoznak, mint egy zártkörű klub tagjai.

A tömegeket azonban nem lehet az orruk alá fogva vezetni, bár a hatalom egyes képviselői rendre megkísérlik – véli Székely. Hiába állítja a kormányzóvivő, hogy az új Munka törvénykönyve a munkahelyek megtartásának, s újak teremtésének a feltétele, nyilvánvaló, hogy a csipzadóhoz hasonló döntések miatt egyre több munkahely megszűnik, s határozottan romlanak a foglalkoztatási feltételek. És ráadásul a Munka törvénykönyve ezer sebből vérzik, minősíthetetlen fércmunka.

Elérkezett az idő

Székely szerint elérkezett az idő, hogy az emberek a kezükbe vegyék a sorsuk irányítását, s éljenek azokkal a törvényes lehetőségekkel, amelyekkel meg lehet akadályozni a kormány átokfutását. A tömeges méretű félpályás útlezárási sorozat csak egy része annak a programnak, amellyel a szakszervezetek és civil szervezetek tiltakoznak az antidemokratikus törvényhozás, a nyugdíjrendszer szétverése, a szerzett jogok visszamenőleges elvétele, a szegénységbe taszító adóztatás, az elhibázott Munka törvénykönyve-tervezet, az egészségügyet érintő kedvezőtlen változások, az oktatási rendszer totális felforgatása, valamint a szakszervezetek leplezetlen letámadása ellen.

Valódi szervezők és ügyeskedő önjelöltek

Az akcióprogramhoz száznál több szakszervezet és civil tömörülés csatlakozott, ha nem is rögtön a kezdettől. A későn ébredők között volt például a Liga Szakszervezetek is, amelynek vezetője a finisre szánta el magát, s november 4-ére ő is félpályás stop-ot hirdetett, figyelmen kívül hagyva, hogy az Akcióegység demonstrációsorozata még ekkor is tartott. Ezért úgy tűnt – legalábbis a médiában –, mintha ezen a hétvégén a Liga önálló tiltakozásba kezdett volna. Ügyes!

A végeredményt illetően természetesen mindegy, hogy némelyik szervezet milyen kacskaringós utat tett meg a végül együttesre sikeredett, nagy visszhangot kiváltott megmozdulásig. Ráadásul a „végeken”, az ország legtávolibb pontjain hajnaltól másnapig kint fagyoskodó önkéntesek egyáltalán nem foglalkoztak azzal, hogy ki, milyen zászló alatt didereg. Vidéken például – Ajkán, Makón, Miskolcon, Veszprémben, Székesfehérváron –, VDSZ-esek és Ligások, vagy éppen a Magyar Szolidaritás Mozgalom tagjai a legnagyobb egyetértésben tüntettek a kormány öncélú döntéshozói gyakorlata ellen.

Bár a szervezők, az Akcióegység Operatív Törzsének tagjai úgy tervezték, november első hétvégén átmenetileg befejezik a látványos megmozdulásokat, ám a vidéki városokban olyan méretű spontán szerveződés folyik, hogy már egyszerűen nem lehet leállítani. Az Akcióegység ezért úgy döntött, nagy erővel folytatja a tiltakozást.

NE GONDOLJ ROSSZRA!

Túl gyorsan és túl sok minden történt az elmúlt hetekben, amit néha nem fogtunk fel első pillanatra. A parlamenti „törvénygyár” nem kíméli a munkavállalókat és már a hétköznapi életünkbe is bele akar szólni a hatalom. Január elsejétől teljesen megváltoznak azok az alapvető alapjogok, amelyeket eddigi nagy küzdelemmel ki

tudtunk harcolni. Elvesztjük a munkához és a nyugdíjellátáshoz való jogainkat is. És ha valakinek a szülei nem tudják már eltartani magukat, a gyerekeknek lesz kötelező. A rossz adótörvények és a most elkészült Munka törvénykönyve, a kiskeresetűek teljes elszegényedéshez vezet. Itt tartunk.

Mi szakszervezetként két dolgot tehetünk. Csendben figyelünk és helyeslünk – na, ez nem jellemző a VDSZ-re – vagy hangosan, érhetően és udvariasan elmondjuk, miért nem jók az intézkedések. És ha még így sem akarnak tudomást szerezni rólunk, akkor teszünk róla, hogy felfigyeljenek ránk.

Ez persze nem mindig egyszerű, és egyedül nem is jutunk előre. A nemzetközi szervezetek nagy figyelemmel követik az eseményeket, és ha kell határozottan kiállnak mellettünk. De felemelik a szavukat azok a szervezetek is, amelyeket mások kerestek meg, nem a VDSZ. Ezt a nemzetközi nyomást a magyar kormány már nehezen viselte, ezért úgy döntött, csapdát állít a szakszervezeteknek. Pataky Péter, az MSZOSZ elnöke belegyalogolt a csapdába. Miközben az új Munka törvénykönyve tárgyalása végstádiumban van, a kormány megállapodást kényszerített ki három szakszervezeti vezetővel. A Munkástanácsok és a LIGA Szakszervezetek elnökét már nem jegyzi senki, csak velük nem lett volna hiteles a történet, ezért kellett egy még komoly szervezetet is beleszerezni az ármányba.

A megállapodás – egy pontja kivételével – elfogadhatatlan. Visszautasítjuk. Az aláírással a kormány teljes munkavállaló-ellenes politikáját sikerült szentesíteni, a kormányzati propagandagépezet igazolja is ezt.

Ezek után nehéz a jövőt megjósolni, de nem szabad rosszra gondolni!

Kinek kedvez az új Munka törvénykönyve?

A dolgozót könnyebb lesz kirúgni

A kormány álláspontja szerint a rugalmas foglalkoztatási szabályok révén új munkahelyek jöhetnek létre. A szakszervezetek viszont úgy vélik, ha a dolgozót könnyebb lesz kirúgni, attól még nem lesz több munkahely, viszont nagyobb lesz az emberek kiszolgáltatottsága.

Az új Munka törvénykönyve kapcsán teljesen nyilvánvaló lett, hogy a kormány inkább a munkaadók, semmint a munkavállalók pártján áll: azt az álláspontot képviseli, hogy a rugalmas foglalkoztatás feltételeinek megteremtése révén – értsd ezen azt, hogy adott esetben a dolgozóktól könnyebben és olcsóbban lehet megszabadulni – új munkahelyeket lehet teremteni. Ami persze hazugság, mert gazdasági válság idején – és nehezen lehetne tagadni, hogy most erről beszélhetünk – egyetlen vállalkozás sem alkalmaz új embereket attól, hogy az alkalmazottaktól egyszerűbben válhatnak majd meg. Recesszió esetén ugyanis a cégek leginkább senkit nem vesznek fel.

Így elég nehezen értelmezhető, hogy a kormány az új Munka törvénykönyvétől tulajdonképpen mit remél. Az viszont bizonyos, hogy az érdekképviselők a legutóbbi javaslatot is elutasítják. Egyebek mellett azért, mert az korlátozná a munkavállalók jogait. A jogellenesen kirúgott dolgozók a jelenlegihez képest

lényegesen kisebb összegű kártérítésre számíthatnának, vétkes károkozás esetén viszont az alkalmazottaknak többet kellene fizetniük. Aki pedig pénzt kezel, azt az állás elnyerése érdekében kaució letételére köteleznék – és ez csak néhány a vitatott rendelkezések közül.

Csökken a jövedelem

A szakszervezetek súlyos problémának tartják, hogy az új Munka törvénykönyve-tervezet szerint jövőre kisebb lehet a jövedelem, mert egyes bérpótlékok megszűnnek. Az éjszakai pótlék ugyan megmaradna, de azok, akik rendszeresen este hat után dolgoznak – ez például a kereskedelemben és az egészségügyben is sokakat érint –, egyetlen fillért sem kapnának. Az is a keresetek csökkenéséhez vezethet, hogy a jövőben a munkáltatóra bíznák, kifizeti-e túlmunkát, vagy azt szabadidővel ellentételezi. Ráadásul a munkaadó szinte tetszőleges időpontban,

akár a következő esztendőben is kiadhatná a túlórákért járó szabadnapokat.

Az egyik legfájdalmasabb intézkedés a kollektív jogok szűkítése lehet. A szakszervezetek a vitatott munkáltatói intézkedés ellen nem jelenthetnének be kifogást, és csoportos létszámleépítés esetén sem az érdekképviselőkkel, hanem az üzemi tanáccsal kellene a munkaadónak tárgyalnia. Ez egyértelműen a jelenlegi szakszervezeti jogok csorbítását jelenti.

Ugyanakkor szinte megszűnne az érdekképviselői vezetők munkaidő-kedvezménye – az a tagok számától függetlenül a munkaidő tíz százaléka lenne –, és csak néhány vezető tisztségviselő számíthatna fokozott munkajogi védelemre. Ez utóbbi azt jelenti, hogy telephelyenként legfeljebb egy-egy fő

tartozhatna a kedvezményezett körbe, s akkor is, ha a vállalkozás több ezer embert foglalkoztat. Ugyancsak a kollektív jogokat érinti, hogy vállalati kollektív szerződéseken a dolgozók hátrányára is eltérhetnének a Munka törvénykönyvében lefektetett szabályoktól.

Veszélyben a személyiségi jog

Az érdekképviselők kifogásolják, hogy az új Mt.-ben korlátoznák a munkavállalók személyiségi jogait, illetve véleménynyilvánítási szabadságát. A tervezet lehetővé tenné ugyanis, hogy a munkahelyeket technikai eszközökkel ellenőrizzék, s erről csak tájékoztatni kellene az érintetteket, a beleegyezé-

sükre nem lenne szükség. Ez az adatvédelmi biztos szerint sem túl szerencsés megoldás, mert álláspontja szerint ilyen eszközöket kizárólag élet- és vagyonvédelmi célból lehetne alkalmazni. Ami meg a szólásszabadságot illeti, a dolgozónak a munkahelyen kívül is ügyelnie kellene arra, hogy munkaadójáról ne mondjon semmi rosszat. Ez igen érdekes helyzeteket teremtene például sztrájk esetén.

Módosulnának a munkáltató személyében bekövetkező változás – például a cégek átalakulása – esetén követendő szabályok is. Ebben az esetben megszűnnének a szakszervezet konzultációs jogai, s az a jelenlegi szabály is, amely szerint a munkaviszonyból származó jogok és kötelezettségek változatlan tartalommal szállnak át a jogutódra. Ma ezek a jogok és kötelezettségek a jogutódlásra tekintettel sem módosíthatóak, tehát önmagában a tulajdonosváltásra hivatkozással senkit nem lehet elbocsátani.

Az elbocsátott dolgozók – a védett korba tartozók is – kisebb végkielégítésre számíthatnak majd – ennek sem örülnek a szakszervezetek. Meg annak sem, hogy az azonnali hatályú felmondás esetén a dolgozó nem terjeszthetné elő a védekezését. Rosszabbul járhat az is, aki esetleg üzemi balesetet szenved, mert neki alacsonyabb összegű kártérítés járhat. Az sem jó hír, hogy a munkáltató – igaz, legfeljebb nem egészen két hónapig – bárkit bárhová és bármilyen feladatra átvezényelhet, képzettségétől és képességeitől függetlenül. A munkavállalók azon is veszíthetnek, hogy például egy váratlan üzemzavar miatti leállás esetén jövőre nem feltétlenül kapják meg a kieső időre járó bérüket.

(DÉL – Dolgozók Érdekvédelmi Lapja)

A minisztériumban nem értik

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) a 2011. szeptember 26-i állapot alapján vizsgálta a Munka törvénykönyvére vonatkozó törvényjavaslatot, amelyet a kormány 3 héttel később véglegesített, ennek köszönhetően több észrevételük – a két időpont között lefolytatott tárgyalások és számos szakszervezeti egyeztetés során – mostanra beépült a javaslatba – áll a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) az MTI-hez eljuttatott közleményében.

Az NGM szerint az ILO több témakör kapcsán úgy fogalmaz meg bírálatot, hogy azt konkrét nemzetközi összehasonlító adatokkal nem támasztja alá. Ugyanakkor olyan szabá-

lyozási elveket is számon kér a törvényjavaslaton, amelyek vagy nem kötelező erejű ajánlásokon alapulnak, vagy éppen az Európai bíróság jogértelmezésével ellentétesek.

A szakértő szerint több megjegyzés nyilvánvaló félreértésen alapul, a nemzetközi összehasonlítás pedig azt mutatja, hogy az egyes európai uniós tagállamok eltérő módon tesznek eleget az egyezmények szerinti elvárásoknak.

Az NGM közleményében hangsúlyozza: a kormány az egyeztetések során minden alkalommal rögzítette, hogy nyitott az érdemi javaslatok befogadására, ennek megfelelően néhány módosítás be fog épülni a törvényjavaslatba.

AZ ILO MEGMAGYARÁZZA

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal (ILO) a magyar Munka törvénykönyvének tervezetéről kiadott memorandumában elsősorban azokhoz a rendelkezésekhez fűz megjegyzéseket, amelyek esetében a hivatal változtatásokat javasol annak érdekében, hogy a jogszabály teljes mértékben megfeleljen a ratifikált Nemzetközi Munkaügyi Egyezményeknek – hangsúlyozza az ILO az MTI-hez eljuttatott közleményében.

A közlemény emlékeztet arra, hogy a szervezet a nemzetközi munkaügyi normák valamint az összehasonlító munkajog és gyakorlat tükrében vizsgálta a jogszabálytervezetet. Észrevételei a törvény tervezetében 2011. szeptember 26-i állapota alapján készült angol fordítást figyelembe véve születtek, amelyről november 9-én adta ki a szakvéleményt.

A hivatal közölte: úgy tájékoztatták, hogy ez a tervezet tükrözi a kormány, a munkaadói szervezetek és szakszervezetek közt 2011 szeptemberében lezajlott konzultációk eredményét. A közlemény hangsúlyozza: az ILO tisztában van azzal, hogy a törvényjavaslatban további változások keletkezettek a kormány és a szociális partnerek közti későbbi tárgyalások eredményeként.

A hivatal leszögezte, az észrevételek azzal a céllal készültek, hogy segítsék a szociális párbeszéd folyamatát az 1976. évi 144. számú Egyezmény a háromoldalú (tripartit) tanácskozásokról (nemzetközi munkaügyi normák) szellemében, amelyet Magyarország 1994-ben ratifikált.

Az észrevételek készítésekor a Hivatal az ILO Felügyeleti szerveinek mérvado joggyakorlatára hivatkozott, amelyek azt vizsgálják, hogy az ILO tagállamai miként alkalmazzák az általuk aláírt Nemzetközi Munkaügyi Egyezményeket törvényekben és a gyakorlatban.

Magyarország összesen 72 ILO egyezményhez csatlakozott, beleértve a nyolc alapvető Nemzetközi Munkaügyi Egyezményt, amelyek a munka világára vonatkozó elveket és jogokat rögzítik. Ilyen például a szervezkedés szabadsága, a kollektív alku jogának hatékony elismerése, a kényszermunka és a kötelező munka valamennyi formájának felszámolása, a gyermekmunka hatékony eltörlése, valamint a megkülönböztetés felszámolása a foglalkoztatás és a szakmák körében.

Vonják vissza!

Az ILO kíméletlenül kritizálja az Mt.-t

Az új Munka törvénykönyve tervezet azonnali visszavonását követelik a szakszervezetek, ugyanis a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet – ILO – is több tucatnyi kivetnivalót talált a javaslatban – jelentette be a vegyipari szakszervezet (VDSZ), amely elsőként fordította le az angol nyelvű kritikát. Az ENSZ szakosodott szervezete egyebek mellett hiányolja a tervezetből a szociális párbeszéd garanciáit, a véleménynyilvánítás szabadságát, a nő és férfi munkavállalók közötti esélyegyenlőséget és a szakszervezetek működésének feltételeit.

Tizenhárom oldalas kritikát állított össze az új Munka törvénykönyve tervezetéről a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet, az ILO, miután a konföderációs vezetők felkérésére tanulmányozta, s a nemzetközi előírásokkal összevetette a javaslatot – jelentette be Székely Tamás, a vegyipari szakszervezet (VDSZ) elnöke. Az ILO memorandum fordításából kiderül, hogy nemzetközi mércével mérve enyhén szólva is aggályos a szociális párbeszéd hiánya az új Munka törvénykönyvből, ezért

a hivatal sürgeti a magyar kormányt és az érintett munkavállalói és munkáltatói szervezeteket, hogy továbbra is vegyenek részt a munkaügyi törvények reformjáról folytatott konstruktív párbeszédben. A szólásszabadság korlátozása különösen nagy aggodalmat keltett a nemzetközi szakértők körében, ezért határozottan felszólítják a kormányt, törölje el az ide vonatkozó passzust.

Székely felhívja a figyelmet a jogok korlátozására és megszüntetésére vonatkozó

részre, amelyet a nemzetközi grémium egyetemesen értelmezhetetlennek és különösen veszélyesnek tart, ezért azt javasolja, hogy a személyes jogok definícióját és annak egyértelműen lehatárolt hatályát vegyék be a javaslatba, vagy vegyék ki ezt az egész rendelkezést a tervezetből.

A grémium megítélése szerint az új Munka törvénykönyvében több helyen is sérül az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség a férfi és a női munkavállalók esetében. A hivatal ezért javasolja, hogy kerüljön be egy általános diszkrimináció mentességet előíró záradék, mely utal azokra az alapokra, amelyek a jelenlegi esélyegyenlőségi törvényben szerepelnek, melyet Magyarország is ratifikált.

A nemzetközi szervezet hosszas és alapos bírálatából Székely Tamás kiemelte az üzemi tanácsok jogaival és a szakszervezetek ellehetlenítésével kapcsolatos ILO-aggályokat is. Mindezek alapján a VDSZ a törvénytervezet azonnali visszavonását követeli.

Cinikus változtatások az új szabályozásban

Nem nehéz megtölteni a VDSZ konferenciatermét, ha a „hívó szó” a Munka törvénykönyve. Nem is csoda, hogy november 14-én zsúfolásig telt teremben tartották azt a konferenciát, amely – a nem túlfantáziadús, ám annál beszédesebb – A Munka törvénykönyve változásai címet kapta. A „civil” érdeklődésű emberek számára egyébként száraznak, sőt unalmasnak is mondható témát a mintegy 200 szakszervezeti küldött feszült figyelemmel kísérte.

Egyetlen előadótól sem kapott jó kritikát, sőt mondhatni, többnyire elmarasztalóan értékeltek a felszólalók az új Munka törvénykönyve tervezetét, főként annak néhány, a dolgozókra nézve kifejezetten hátrányos fejezetét november 14-én, a VDSZ által szervezett konferencián. A Munka törvénykönyve változásai című rendezvényen már a kezdésre sem maradt üres hely, csaknem kétszázan kísérték feszült figyelemmel Lehoczkyé Dr. Kollonay Csilla, ELTE Munkajogi tanszék, egyetemi tanár, Dr. Dudás Katalin, ELTE Munkajogi tanszék, adjunktus, Dr. Fodor T. Gábor, munkajogász és Dr. Kiss Mihály munkajogász előadását.

Az új Munka törvénykönyve általános áttekintését és a legfontosabb változásokat Lehoczkyé Dr. Kollonay Csilla ismertette. Az egyetemi tanár sorra vette a jelenlegi és a tervezett szabályozás legmarkánsabb és a munkavállalók számára leginkább hátrányos változásokat.

Jóhiszeműen, tisztességesen?

A munka díjazásával és a kártérítés felelősségével kapcsolatos főbb változásokról Dudás Katalin beszélt. Előadásában kiemelte egyebek mellett a jóhiszeműség és a tisztesség elvének sérülését, amelyet az új

„A munkavállaló érdekeit a méltányos mérlegelés alapján kötelező figyelembe venni.”

szabályozás eredményezhet. Hangsúlyozta: a munkavállaló érdekeit a méltányos mérlegelés alapján kötelező figyelembe venni, s felhívta a figyelmet arra is, hogy a teljesítés egyoldalú munkáltatói meghatározása aránytalan sérelemmel nem járhat. Az adjunktusnő nem véletlenül emelte ki éppen ezeket a megállapításokat, előadásából kiderült, hogy az új Mt.-ben éppen ezek a jogok és érdekek sérülhetnek, ha a jelenlegi formájában fogadják el az alap-

szabályt. Az előadó hosszan fejtegette a várható változásokat, kiemelve a bérpótlékot, a vasár- és ünnepnapit, valamint a műszakpótlékot érintő pontokat, a készenlét és ügyelet kérdését is. A távolléti díj kérdésénél az adjunktusnő megjegyezte, hogy az átlagkereset megszüntetésével a jelenleg hatályos szabályozáshoz képest kedvezőtlenebbek lesznek a munkavállalók díjazásának feltételei több olyan időszakra, amikor a jogszabály munkavégzés nélküli fizetést rendel el.

„Megszűnik a „vétó” intézménye!”

A kártérítési felelősség változásai különösen izgalmasak, ebben a tételben ugyanis a munkavállaló kárára a jelenleginél keményebben – sőt talán igazságtalanul (a szerk.) – rendelkezik a tervezet. A munkáltatók kártérítési felelősségénél viszont nem egyértelmű az ellenőrzési kör határa – állapítja meg Dudás Katalin. Jelentős változás a jelenlegi szabályozással szemben – a munkáltató a munkavállaló teljes kárát köteles megtéríteni – az a kitétel, miszerint nem kell megtéríteni azt a kárt, amellyel kapcsolatban a munkáltató bizonyítja, hogy bekövetkezése a károkozás idején nem volt előre látható. Mint ahogy azt a kárt sem kell megfizetnie a munkaadónak, amelyet a munkavállaló vétkes magatartása okozott, vagy amely abból származott, hogy a munkavállaló kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget. Ezzel kapcsolatban a jelenlévő szakszervezeti vezetők közül többen is úgy vélték, félt, hogy a munkavállalók a jövőben nehezen fogják tudni bizonyítani ártatlanságukat.

Cinizmus

– Ha egyetlen szóval kellene jellemezni a Munka törvénykönyve munkaügyi kapcsolatokról szóló fejezetét, akkor a cinizmust mondanám. Ezt találok a legjellemzőbbnek. Ennek érzékeltetésére az általános indoklásból idézek. „A Javaslat... jelentősen bővíteni

kívánja az ún. kontraktuális alapú szabályozás szerepét, az individuális és a kollektív autonómia lehetőségeit...” – kezdte előadását Kiss Mihály. A munkajogász a prezentációja hátralévő részében sem volt kevésbé szókimondó, egyértelműen, keményen fogalmazott. Kijelentette egyebek mellett, hogy az új Mt.-vel beteljesül a szakszervezetek kivégzése, most ér végére a 90-es évek elején kezdett folyamat. A tavalyi módosítással pedig a döntéshozók gyakorlatilag megfosztották a munkavállalókat az alapvető jogtól, a sztrájk lehetőségétől – sorolta a negatív változásokat a munkajogász.

A szakértő élesen kritizálta a kollektív szerződés lehetőségét, amelyre az Mt. ad ugyan lehetőséget, csak éppen a feltételeit nem teremti meg, mert nem lesznek szerződő partnerek. Munkaidő kedvezmény hiányában nem lesznek testületi ülések és képzések sem. A törvény a működési feltételek minimális szintjét sem garantálja, szervezkedni legfeljebb a kocsmában lehet – szögezte le némi iróniával Kiss. A munkajogász a tartalmi hiányosságok mellett a szövegezését is kritizálta, s a pongyolásokokat az alábbi két értelmezhetetlen mondatlall szemléltette: „A munkavállalóknak,

„A munkáltató nem köteles tájékoztatást adni, vagy konzultációt folytatni, ha olyan tény, információ, megoldás vagy adat nyilvánosságra kerülésével járhat, amely a munkáltató jogos gazdasági érdekét vagy működését veszélyeztetné.”

vagy a munkáltatóknak joga, hogy ... szervezetbe belépjenek...”. „Munkahelyen is létrehozható szakszervezet, ott szervezetet működteshet!”

Az igazi cinizmus azonban a tisztviselők munkaidő kedvezményében van, hiszen a létszámhoz való kötöttség miatt alig lesz szakszervezet, ahol ez egynél több embert érint – jelentette ki Kiss Mihály.

A konferencia záró előadásában Fodor T. Gábor a munkaviszonyban, valamint a munkaidő-pihenőidő szabályaiban beálló változásokról tájékoztatta a hallgatókat.

A rendezvény élénk vitával és tapasztalatcserével zárult.

Megszűnt a korhatár előtti nyugdíj

A heves tiltakozás és szakmai érvek ellenére a kormány döntött: január 1-jétől megszűnik a korhatár előtti nyugdíjellátás, a jelenleg folyósítottakat pedig nem a társadalombiztosítási kasszából, hanem a költségvetésből fizeti tovább az állam. A VDSZ évekig harcolt a korengedményes és a korkedvezményes rendszer megtartásáért, hogy azt a vegyipari ágazatra, a több műszakban dolgozókra is kiterjeszthessék. Az ágazat tiltakozik a döntés ellen.

A korhatár előtti nyugdíjak megszűnéséről rendelkező kormányjavaslatot november végén, egy éjszakába nyúló parlamenti ülésen 257 kormánypárti igen szavazattal, 97 ellenzéki nem ellenében fogadta el az országgyűlés. A megszüntetés alól kivételt jelent a negyven év jogosultsági idővel rendelkező nők kedvezménye, őket továbbra is megilleti az öregségi nyugdíj.

Az átalakítást egy júliusi alkotmánymódosítás tette lehetővé, kimondva, hogy a korhatár előtti nyugdíjak csökkenthetők, szociális ellátássá alakíthatók, illetve – a kedvezményezett munkaképessége esetén – megszüntethetők. Így 2012. január 1-jétől megszűnik az előre hozott és a

csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj, a korengedményes nyugdíj, a bányásznyugdíj, a művészyugdíj, a polgármesterek, országgyűlési és európai parlamenti képviselők korhatár előtti öregségi nyugdíja, a korengedményes nyugdíj, továbbá megszűnik a fegyveres szervek és a Magyar Honvédség hivatásos állományú tagjainak szolgálati nyugdíja is.

A már megállapított ellátásokat korhatár előtti ellátásként, föld alatt végzett bányászati tevékenység esetén átmeneti bányászjáradékként, a fegyvereseknél szolgálati járandóságként kell továbbfolyósítani, és 2012-től ugyanilyen ellátást kell megállapítani azoknak, akik erre jogot szereztek.

A korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság és az átmeneti bányászjáradék a jövőben a nyugdíjakkal azonos mértékben emelkedik, a nyugdíjkorhatár betöltésétől pedig öregségi nyugdíjként kell továbbfolyósítani őket. Az említett korhatár előtti ellátások és járandóságok társadalombiztosítási szempontból nem minősülnek nyugellátásnak, de a bennük részesülők egészségügyi szolgáltatásra jogosultak.

A törvény alapján az 1955-ben, vagy az után született, korábban a hivatásos állomány tagjaként dolgozók esetében a szolgálati nyugdíjat 2012. januárjától a nyugdíjemelés mértékével növelt, de az szja-val csökkentett összegben szolgálati járandóságként kell tovább folyósítani.

Megkötést jelent, hogy a járandóság nem csökkenhet a decemberi minimálbér másfélszeresére alá. Emellett nem csökkenthető a járandóság, ha a szolgálati viszonyt egészségi alkalmatlanság miatt szüntették meg, és az ezt megalapozó baleset, vagy betegség összefügg a szolgálati kötelemmel, illetve, ha a jogosult önkéntes tartalékos szerződést kötött.

Kézikönyv parlamenti képviselőknek

Éppen csak lézengtek az ülésteremben a parlamenti képviselők, amikor a munkavállalók legfontosabb alapszabályát, a Munka törvénykönyvét kezdték tárgyalni. Ezt a magatartást a VDSZ felháborítónak, a dolgozók arcul csapásának tartja, s viselkedési kódexben magyarázná el, hogyan illik viselkedniük választóikkal szemben a parlamenti képviselőknek. Ráadásul már az első napon kiderült, a jogalkotók egy részének fogalma sincs arról, mi a tétje az Mt.-ben tervezett változtatásoknak.

Most egyértelműen kiderült az, amit a szakszervezetek jó ideje sejtettek: a parlamentben ülő képviselőknek – tisztelet a kivételnek, azoknak, akik vették a fáradságot és felkészültek a témából – fogalmuk sincs arról, milyen hatással lesz az emberekre a szakmai hibáktól hemzsegó új Munka törvénykönyve elfogadása – írta közleményében a Vegyipari, Energiaipari és Rokon szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége (VDSZ). Székely Tamás elnök megdöbbenéssel tartja a közönyt, ahogy a képviselők bánnak a dolgozókkal, ezért az ágazat egy olyan kézikönyv összeállítását fontolgatja,

amelyben elmagyaráznák, hogyan illik viselkedniük a képviselőknek a munkavállalókkal. A címe is az lenne, Hogyan viselkedjünk kép-

viselőként? – Illemtudex parlamenti politikusoknak. Felháborító ugyanis – véli Székely -, hogy miközben az elmúlt hetekben tízezrek fagyoskodtak a felpályás útlezárásokon, amellyel éppen az öncélú döntéshozói gyakorlat és az új Mt. tartalma ellen tiltakoztak, a képviselők azzal sem tisztelték meg őket, hogy beüljenek a fűtött ülésterembe, amikor a sorsukat meghatározó alapszabályról döntenek.

Annak ellenére, hogy az érdekképviselők hónapok óta kérik, vegyék komolyan az építsék be a tervezetbe a szakmai javaslatokat, félt, hogy végül olyan Munka törvénykönyve születik, amely nemcsak ellenkezik a nemzetközi normákkal, de a mostaninál is rosszabb helyzetbe hozza a munkavállalókat. Bércsökkenést, a munkahelyek tömeges megszüntetését és totális kiszolgáltatottságot eredményezhet a jelenlegi változat hatálybalépése – szögezte le Székely. A VDSZ továbbra is kész segíteni a törvénykönyv módosításához szükséges munkát, szívesen felvilágosítja a tájékozatlan képviselőket a szakmai részletekről, amennyiben érdekli őket.

A világ szakszervezetei szolidárisak

Nemzetközi akcióterv a magyar törvénykezés ellen

A gazdasági leminősítés után szociális párbeszédből is „gagyit” kapott a magyar kormány az ICEM 5. kongresszusán, november végén. A mintegy 400 nemzetközi tagszervezetet tömörítő, 20 millió munkavállalót képviselő Vegyipari, Energiaipari, Bányai és Rokon Szakmákban Dolgozók Nemzetközi Szakszervezeti Szövetsége (ICEM) nemtetszését fejezte ki a magyar kormány „szakszervezet-, munkavállaló- és demokráciaellenes lépései” kapcsán - számolt be Székely Tamás, a Vegyipari Dolgozók Szakszervezetének (VDSZ) elnöke az ICEM Buenos Aires-i világgongresszusán történetéről budapesti sajtótájékoztatóján.

Székely Tamás hangsúlyozta: az ICEM tagszervezetei tiltakozó levelet fogadtak el, amelyben leszögezik, támogatják a magyar szakszervezeteket, amelyek a közelmúltban tiltakozó akciókat szerveztek az új Munka törvénykönyve ellen, amely liberalizálná a munkaerő-piacot, és gyengítené a munkavállalói jogokat.

Az ICEM követeli a budapesti kormányzattól, hogy állítsa helyre a magyar szakszervezetekkel a párbeszédet, „a befogadó és tisztességes

viszonyt”. A nemzetközi grémium hangsúlyozza, hogy a szakszervezetek képviselik hűen a munkavállalók érdekeit, ezért követelik, hogy a kormány azonnal kezdje meg a szociális partnerekkel a párbeszédet, és a parlamentben a Munka törvénykönyve tervezetének átlátható vitáját - ismertette Székely Tamás.

Székely Tamás hozzáfűzte: az ICEM kongresszusán 170 ország mintegy ezer delegáltja vett részt, 20 millió munkavállaló képviselőjében. Kifejtette: azokban az országokban, ahol kiemelkedő jelentőségű a szociális párbeszéd, a szakszervezetek megkeresik kormányait, azt kérve, hogy diplomáciai úton is tiltakozzanak a magyar kormány munkavállalókat és szakszervezeteket érintő intézkedései ellen.

A VDSZ elnöke elmondta: az a céljuk, hogy nyomást gyakoroljanak a kormányra, térjen vissza „a demokratikus útra és állítson vissza minden olyan intézményrendszerre – így a szociális párbeszédet is –, amely része a demokráciának.

Kifejtette: az utóbbi másfél évben a kormány „emberi és munkavállalói jogokat szüntetett meg” a jövőre hatályba lépő új alaptörvénnyel, megszűnt a szociális párbeszéd, és „a demokrácia intézményei folyamatosan bomolnak”. A legutóbbi intézkedések közül felháborítónak nevezte azt a döntést, hogy a munkaadók 7,5 millió forint összegig adómentes támogatást adhatnak a végtörlesztést kihasználó dolgozóknak. Székely Tamás szerint ezzel „azok a kisvállalkozások, amelyek eddig is megpróbálták adót csalni, így 7,5 millió adómentes kifizetéshez juthatnak”.

A magyar kormány jobboldali irányultságáról

AZ ICEM AGGÓDIK

Az ICEM mély aggodalommal figyeli a magyarországi eseményeket. Hallottunk a sajtószabadságot, a Munka törvénykönyvének módosítását érintő intézkedésekről, az új alkotmányról, amely a hatalmon lévő, jobboldali Fidesz-Magyar Polgári Párt kezében központosítaná a hatalmat és gyengítené a független intézményeket.

Mindent annak a jelének tekintjük, hogy abban az országban rombolják le a demokráciát, amely elindította Közép-Európában az új demokratikus mozgalmat. Az ICEM (Vegyipari, Energiaipari, Bányai és Rokon Szakmákban Dolgozók Nemzetközi Szakszervezeti Szövetsége) 20 millió munkavállalója érvényesnek tekinti a 2011. október 1-i és az azt megelőző megnyilvánulásokat, amikor a magyar emberek kivonultak az utcára, hogy tüntessenek a kormány ellen, mely a szociális partnerekkel való igaz konzultáció nélkül kormányoz, és érvényesnek tekintik az „Magyar Szolidaritás Mozgalom” mozgalmat, mely szembe száll a szabad sajtó elfojtásával.

Az ICEM támogatja a magyar szakszervezeteket, amelyek a közel-

múltban tiltakozó akciókat szerveztek a kormány új Munka törvénykönyve ellen, mert az liberalizálná a munkaerő piacot és gyengítené a munkavállalói jogokat.

Az ICEM követeli a budapesti kormányzattól, hogy állítsa helyre a több, mint 100 éves közép-európai hagyományokkal és szociális tapasztalattal rendelkező magyar szakszervezetekkel a párbeszédet, az egyeztetést, a befogadó és tisztességes [viszonyt]. Az ICEM hangsúlyozza, hogy a szakszervezetek képviselik hűen a munkavállalók érdekeit, ezért követeljük, hogy a kormány azonnal kezdje meg a szociális partnerekkel a párbeszédet, és a Parlamentben a Munka törvénykönyv tervezetének átlátható vitáját.

A VDSZ elnöke a pulpituson

RAJTUNK A VILÁG FIGYELME

Az ICEM kongresszusán 170 ország csaknem 20 millió munkavállalóját képviselő, mintegy ezer küldött előtt Székely Tamás, a VDSZ elnöke is felszólt. Beszédében a magyar kormány szakszervezet-ellenes döntéshozói gyakorlatáról és annak következményeiről tájékoztatta a hallgatókat. A beszámolót itt közöljük.

Tisztelt Kongresszus!
Kedves Kollégánok és Kollégák!

Nem gondoltam volna, hogy 2011-ben magyar szakszervezeti vezetőként azért kérek szót, hogy olyan eseményekről számoljak be, mint ami Columbiában, vagy más antideokratikus országban történik.

A 2010-ben megválasztott kormánypárt 20 évvel ezelőtt még a demokráciát építette, most pedig éppen lerombolja. Másfél éves tevékenysége alatt totális hatalmat épített ki, és éppen most számol le a magyar szakszervezetekkel. Megszűnt Magyarországon a

szociális párbeszéd, nem lehet sztrájkolni, az újságok csak azt írhatnak, amit a kormányzat kommunikál, és megfosztották a polgárokat a munkához való jogtól is.

Az új Munka törvénykönyve munkavállaló- és szakszervezet-ellenes pontjai a XIX. századba vetik vissza a magyar munkavállalókat, megteremtve a szociális párbeszédet elutasító munkáltatók szabad rablását Európa közepén, némán asszisztálva a munkavállalók kihasználásához. Nem engedhetjük, hogy az eddigi közös harcunkban elért eredmények pillanatok alatt tűnjenek a semmibe,

és 100 éves szakszervezetek szűnjenek meg azért, mert felemelik a szavukat a diktatúra ellen. A kormány most összekacsint a tisztességtelen munkáltatókkal és egyben hátrányba hozza azokat, akik fontosnak tartják a munkabékét, valamint a szociális párbeszédet.

Közös erővel kell megállítani az ázsiai munkavállaló-ellenes vállalkozások térnyerését, segíteni kell a különböző kulturális különbségekből adódó konfliktusok megoldását.

Szakszervezetként együtt kell ezt elutasítanunk. Fel kell emelni a szavunkat e cselekedetek ellen, mert ha nem tesszük, mi is bűnösökké válhatunk tagjaink szemében. Most a szolidaritásunkkal, az egység erejével, erős kiállással kell minden magyarországi és hasonló jelenség ellen tennünk, mert ez az egyetlen lehetőség a munkavállalók érdekeinek képviselésére.

Újabb levél, újabb gyűjtés

Orbán írt a nyugdíjasoknak

A legújabb Orbán-levelek árából lakatná jól az esztergomi óvodásokat a vegyipari szakszervezet, ezért összegyűjti és eladja azokat a küldeményeket, amelyekkel a címzettek – 3 millió nyugdíjas – szívesen támogatnák az akciót. A használt papír árából a helyi politikai vita miatt ellátás nélkül maradt gyerekeken segít a szervezet. A VDSZ elnöke felháborítónak tartja, hogy a kormányfő a nyugdíjasoknak írt levelében biztonságot, nyugdíjmelést és támogatás ígér, miközben a korábbi nyugdíjrendszer szétverésével totális bizonytalanságot teremtett.

Újabb országos jótékony levélgyűjtési akciót hirdet a vegyipari ágazat, a VDSZ ezúttal a nyugdíjasoknak írt miniszterelnöki küldeményeket várja – jelentette be Székely Tamás, a szervezet elnöke. Nem ez az első ilyen akció a vegyészeknél, korábban Orbán szociális konzultációs leveleit gyűjtötték, használt papírként eladták és az árát – több százezer forintot – egy, az éhező gyerekeket támogató alapítványnak utalták át.

Most ugyanezzel a módszerrel szeretnék hasznosítani a mintegy 3 millió nyugdíjasnak címzett kormányfői levelet is, s a bevételből a helyi politikai vita miatt áram és étkeztetés nélkül maradt esztergomi óvodásokat fogják támogatni. A VDSZ-nél ugyanis felháborítónak tartják, hogy a miniszterelnök több százmillió forintot költ az üres ígéretek postázására nem sokkal az után, hogy a kormány szétverte a nyugdíjrendszert, s totális bizonytalanságot teremtett a még aktív munkavállalók körében

is. Székely példaként említi többek között a korengedmény és a korengedmény megszüntetését, az özevgyi nyugdíjat és az árvaellátást, amelyet az alaptörvény szerint támogatásként utalnak a jövőben. A jelenlegi rokkantnyugdíjasok pedig nyugdíj helyett csak ellátást kaphatnak majd, azoknak viszont, akiket az új felülvizsgálati rendszerben munkaképesnek találnak, három év után már egy forint sem jár. Ezek ismeretében egyenesen vérlázító a kormányfő hízelgő levele – szögezi le Székely. Az pedig különösen felháborító – véli –, hogy a behízelgő, szemfényvesztő fogalmazványt az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság küldi ki, a költségeket a nyugdíjbiztosítási alaphoz finanszírozzák annak ellenére, hogy Orbán Viktor többször hangsúlyozta, a nyugdíjasszából csak nyugdíjcélú kifizetések történhetnek.

A VDSZ december 22-éig fogadja a budapesti székházában (1068 Budapest, Benczúr utca 45.) a településeken, civil- és szakszervezeteknél összegyűjtött küldeményeket. A csomagokat személyesen, vagy levélben is el lehet juttatni a szervezethez.

Az elnökség előtt a múlt

Sikerek és kudarcok egy asztalon

A Munka törvénykönyvének változásairól, a VDSZ idei képzésének tapasztalatairól, a Vegyész Kassza Alapítvány tevékenységéről, az alumínium-, és a gyógyszerészeti szakág munkájáról tárgyalt az elnökség. Az Mt. módosításainak útvesztőjében Óriné Dr. Gracza Zsuzsa segített az elnökség tagjainak eligazodni.

Annak ellenére, hogy az elmúlt hónapokban sok fórumon, sok szakértő, sokat beszélt a Munka törvénykönyvről (Mt.), még a VDSZ novemberi ülésén is ez volt a legnagyobb indulatot kiváltó téma. A jelenlegi Mt. és az új változat közötti több tucatnyi különbségről a szervezet egyik jogásza Óriné dr. Gracza Zsuzsa tájékoztatta az elnökség tagjait. Az ismertető után élénk vita kerekedett, a felszólalók mindegyike borúlátóan vélekedett az új szabályozásról, a szakszervezeti mozgalom fenyegettségéről, a kormány leplezetlen törekvéséről: az érdekvédelem megszüntetéséről.

Zsúfolt képzési év végén

Az idei képzésről Baloghné Pataki Irén, a téma felelőse tartott beszámolót, s ebből is kiderült az, ami év közben is érződött: ezen a területen mozgalmas, tartalmas, színvonalas évet zár a VDSZ. A programok sikeres szervezése és lebonyolítása alaposan igénybe vette a központi és a tagszervezetek erőforrásait. Saját szervezésű oktatás tíz alkalommal volt a VDSZ-nél – a balatonszemesi oktatási bázison –, ezeken összesen 320 tisztségviselő vett részt. Az új tisztségviselőket két alkalommal – tavasszal és ősszel – tájékoztatták a legfontosabb érdekvédelmi és érdekvédelmi tudnivalókról. Az új Munka törvénykönyve módosítása kiemelt téma volt, csakúgy, mint a kommunikációs és a kapcsolatépítés, amelyet tréningek keretében gyakorolhattak, fejleszthettek a résztvevők.

Továbbképzésre két tanfolyamot szervezett a VDSZ, tavasszal a szervezetépítés, ősszel pedig az Mt. változásai voltak terítéken. Ezeket a rendezvényeken 30 – 35 jelentkező volt.

Pataki Irén a beszámolójában ismertette a munkavédelmi képviselők oktatását, az üzemi tanács tagjainak képzését, a Nyugdíjas és Ifjúsági tagozat már hagyományos közös képzését, és szintén a fiatalokkal közös nőtagozati programot.

A terület felelőse beszámolt arról is, hogy sikeres uniós pályázatokat köszönhetően kétszer háromnapos képzésen láthattak vendégül horvát, szlovén és szlovák tisztségviselőket is. Norvég támogatással idén megvalósult a szlovák ECHOZ és a VDSZ közös képzési programja is, amelynek keretében a helyzetelemzésen kívül a résztvevők meghatározták a jövőbeni együttműködés formáját is.

A VDSZ székházban ÁPB támogatással egynapos konferenciát is rendeztek. Tapasztalatok szerint a balatonszemesi oktatási központot a tagszervezetek is szívesen igénybe vették. Itt tartotta képzését a Chinoin VDSZ, az Ajkai Alumíniumipari Szakszervezet, az EGIS Vegyész Szakszervezet, a PKDSZ, a gumiipari-, illetve a gázipari szakág is.

A beszámoló összegzésében elhangzott: az elnökség által elfogadott képzési program teljes egészében megvalósult, a tematikát pontosan az elképzelések szerint állították össze, a képzéseket jó hangulatban, színvonalas előadások segítségével, gazdag tartalommal bonyolították le. A program fő erőssége továbbra is a rendszeresség, az előadók

felkészültsége, az előadások színvonala, az alkalmazott módszerek, a technikai felszereltség, a helyszín, a környezet és az ellátás minősége.

Tollfosztott aranytojást tojó tyúk

A legfrissebb adatok szerint az árbevétel alapján a gyógyszeripari cégek 71 százaléka az első 100 magyarországi társaság között található – derült ki Posztós Endre, a VDSZ Gyógyszeripari Szakszervezeti Szövetség titkárának beszámolójából. A „TOP 100”-as listán öt nagy gyógyszeripari társaság szerepel, míg az ágazat hét cégének részesedése a „TOP 500”-on belül 2,7 százalék. Sokatmondó adat, hogy ebben a körben az export aránya árbevételükön belül 75 százalék. Posztós Endre leszögezte, hogy a hazai gyógyszeriparban nem volt különösebb ártrendeződés, a meghatározó „négy nagy” uralja a piacot, miközben a kisebbek sem szűntek meg. Ennek ellenére az elmúlt 2 – 3 évben folyamatosan romlott az iparág helyzete, ami kizárólag a kormány megszorító intézkedéseivel magyarázható. 2011 még ebben az ágazatban is fekete évről tekinthető, hiszen szigorodtak az adók és újakat is bevezettek. Posztós kiemelné tartja a 12 százalékos forgalomarányos adót, valamint az orvos- és patikalátogatókra kivetett, évenként egyenként 5 millió forintos fejpénzt. A szakszervezeti titkár részletezte az ágazat fejlesztésre fordított anyagi és szellemi beruházásait, s a társadalomban való felelősségvállalási részvételüket. Kifejtette: a gyógyszeripart sokan még mindig aranytojást tojó tyúknak tartják, csak azt nem veszik észre, hogy időközben ezt a tyúkot megkopasztották, s elképzelhető, hogy hamarosan le is vágják.

Az iparág érdekes általános ismertetője után Posztós Endre a tagszervezetek helyzetét is ismertette. A beszámoló változatos képet adott a működésükről.

Tüntetés a közszolgáltatásokért

Kockán az életed!

A VDSZ is csatlakozott a Kockán az életed! című nemzeti közszolgáltatástmentő demonstrációhoz december 3-án. A megmozdulást a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma szervezte, s a vártnál jóval harciasabb hangvételűre sikeredett. A tüntetésen részt vett a Magyar Szolidaritási Mozgalom nagyobb csoportja is.

A Magyar Tudományos Akadémia előtti téren több ezren tiltakoztak december 3-án a közszférában működő intézményeket és munkavállalóit érintő, tervezett kormányzati intézkedések ellen, s azért, hogy felhívják az emberek és a törvényhozók figyelmét arra, hogy vesztélyben vannak a közszolgáltatások. Szakszervezeti szónok nem volt a nagygyűlésen, a SZEF elnöke és az ágazati szakszervezeti vezetők is video-üzenetben, egy-egy percben fogalmazták meg mondanivalójukat, amelyek lényege, hogy kockán az életünk, az iskolánk, az egészségünk, és kockán a jövőnk is, ne hagyjuk, hogy így legyen. A kocka el van vetve, nem tudni, hogy melyik oldalára esik, melyik lesz alul, az oktatás, a gazdaság, vagy a szociális ellátó rendszer – hangzott el a demonstráción.

A színpadon közéleti személyiségek szóltak fel, elsőként Tamás Gáspár Miklós filozófus, aki kijelentette: a magyar szakszervezeti mozgalom történetének egyik legsötétebb napja volt, amikor három szakszervezeti konföderáció megegyezést írt alá a kormánnyal az eddigi legelnyomóbb Munka törvénykönyvről. Többször visszatérően hangsúlyozta, hogy a szakszervezeti egységre

szükség van, olyan egységre, amely harcos, felelősségteljes és komoly, és jobban képes azoknak a hibáknak a kijavítására, amelyben „sokan vagyunk ludasak”. A gyújtó hangú beszédben arra szólította fel a tüntetőket, hogy vegyenek rá mindenkit, lépjen be a szakszervezetekbe, és ha azt nem olyan emberek vezetik, akik arra méltóak, zavarják el őket. „Ha lennének harcos szakszervezetek, öntudatos dolgozók, akkor nem aggódnánk a haza jövőjéért” – fogalmazott Tamás Gáspár Miklós, akinek felszólalását a tüntetők skandalással kísérték.

Gerő András történész arról beszélt, hogy a kormány által forradalomnak nevezett kormányzás nem más, mint politikai ámokfutás. Forradalomnak hívják, miközben eddig senki nem adott nekik felhatalmazást arra, hogy rombolják a polgári civilizáció rendszerét, a magántulajdont, a szabadságot, a jogbiztonságot, a nemzeti kulturális, oktatási intézményeket. Csak a hatalom a lényeg, ezért ültetnek pártkatonákat mindenhol. Ami most zajlik, az nem kormányzás, hanem rablás – jelentette ki.

Az oktatásról, a kultúráról szólt Daróczi Ágnes etnológus, aki azt mondta: sokan azért nem jöttek el a tüntetésre, mert félnek. Akik viszont itt vannak, élő lelkiismeretei az országnak, s azért jöttek, hogy felhívják a figyelmet, nemcsak gazdasági, hanem nagyon mély társadalmi válság is van. S ha így mennek tovább

a dolgok, lesz még mélyebb is. A társadalmi válságot pedig nem kezeli a kormány, ezért kell a társadalmi szolidaritás, és ezért nincs más út, mint a munkavállalóknak megszervezni önmagukat.

Gaskót apróval dobálták

A nagygyűlés alatt a több ezer tüntető közül sokan ellenszenvvel fogadták Gaskó Istvánt, a Liga elnökét, s miközben aprópénzzel megdobálták, több helyről, többször is felhangzott a „Gaskó takarodj”, „Gaskó áruló”, „Megvettek kilóra” és a „Szégyene vagy a magyar szakszervezeteknek” kiáltás. Az elnök ugyanis a tüntetés előtti napokban megállapodott a kormánnyal, hogy a MÁV dolgozók megkapják a korábbi privatizációs bevételből követelt ötmilliárd forintot, s ennek fejében ő lefújta az útlezárások folytatását. A Liga elnöke egyike volt azoknak is, akik a demonstrációt megelőző napokban – a tagszervezetek felhatalmazása nélkül – elfogadták a Munka törvénykönyvének a kormány által javasolt változatát. Az aláírók között volt Pataky Péter, az MSZOSZ elnöke is. Ő nem jelent meg a demonstráción, beteg jelentett.

VEGYIPARI DOLGOZÓ: Kiadja a Magyar Vegyipari, Energiaipari és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége

FELELŐS KIADÓ: Székely Tamás • SZERKESZTI: a szerkesztőbizottság • ISSN-0230-2934

1068 Budapest, Benczúr utca 45. • 1406 Budapest, Pf. 29 • Telefon: 4612-400 • Fax: 4612-499 • E-mail: mail@vdsz.hu • www.vdsz.hu

Gyógyszerészek fehér asztalnál

Már hagyomány, hogy az év utolsó szakában fehér asztal mellett öszejezönnek a gyógyszeripar képviselői egy kis közös „pletykálkodásra”, megbeszélni az év gondjait-bajait, illetve a rájuk váró feladatokat. Idén a Richter Gyógyszergyári Szakszervezete volt a házigazda, a helyszín pedig a szakszervezet által működtetett Petőfi Sándor Művelődési Ház.

Több, mint harmincan fogadták el a Richter Gyógyszergyári Szakszervezete meghívását a hagyományos év végi tapasztalatcserére. Az is hagyomány, hogy ilyenkor nemcsak a titkárok vannak jelen, hanem segítők, a szakszervezeti bizottságok közvetlen munkatársai is.

Ebben az évben az összejövetelt inkább panasznappnak kellene hívni, mint számvetésnek, mivel csak gonddal-bajjal szembesültünk. És akkor arról még nem is beszéltünk, hogy mi vár ránk az év végéig, s jövőre! Volt tehát téma bőven, hiszen a kormány esze-

ment ötletelése miatt rengeteg a feladatunk. A rendezvényen Székely Tamás, a VDSZ elnöke is jelen volt, igyekezett összefoglalni, hol tart jelenleg az adó- és a Munka törvénykönyve szabályozásának folyamata. Segítségét köszönjük, ám az igazsághoz hozzátartozik, hogy a homály nem igazán tisztult. Még a „maratoni” parlamenti ülések végeztével is igen nehéz előre látni, hogy hogyan védhetnénk ki a kormány támadásait.

Természetesen a fentiek sem akadályoztak meg bennünket abban, hogy jól érezzük magunkat. Sok mindentről szó esett, a gyógy-

szeriparban, a tagvállalatoknál történekről, de akár személyes dolgokról is, unokákról, családról. Remélhetőleg ez a kis „összetartás” segített hitünkben megerősíteni, hogy mindenek ellenére – vagy talán éppen azért – csak mi, a szakszervezetisek vagyunk azok, akik tehetnek valamit a dolgozók érdekében. (Lejegyezte: Posztós Endre VDSZ Gyógyszeripari Szakszervezeti Szövetség titkára)

Nemzetközi szakértők Genfben

Górcső alatt a szociális párbeszéd

Tanácskozást tartott a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Genfben a szociális párbeszéd erősítéséről, a szervezetváltásról és hatásairól a foglalkoztatásra a vegyiparban és gyógyszeriparban.

Az ENSZ Munkaügyi Szervezete égisze alatt megkezdte munkáját a világ vegyipari, gyógyszeripari munkavállalók és munkáltatók, valamint 183 nemzet kormányzati képviselőiből álló Vegyipari Szociális Párbeszéd Bizottság. A munkavállalókat a Nemzetközi Vegyipari, Energiaipari, Bányaiipari, és Általános Munkavállalói Szakszervezeti Szövetség (ICEM), a munkáltatókat, a világ vegyipari munkáltatók szövetségeinek delegáltjai képviselik.

A bizottság létrehozásának fő célja, hogy nyomatékossítsa a szociális párbeszéd fontosságát.

Az ICEM 2010-ben szervezett isztambul vegyipari konferenciáján fogalmazódott meg a közös egyeztetés szükségessége. A világszervezetek között elsősorban az európai munkáltatók és az ICEM volt, aki az előkészületeknek lendületet adott. A Nemzetközi Szakszervezeti Szövetség (ICFTU) és az ILO részéről 2011 elején megkezdődött a szervezés.

A bizottság céljai:

- Tapasztalatcseré az egyes régiók képviselői között
- A vegyipar és a gyógyszeripar struktúráinak, versenyképességének, és fejlődésének elemzése
- Az ágazatok átstrukturálódásának tapasztalatai, a munkavállalók veszteségeinek csökkentéséhez szükséges keretek meghatározása
- A szervezet szerepének meghatározása a szervezetváltás negatív következményeinek csökkentése érdekében
- A tisztességes munka szabályozása és a szociális párbeszéd értékeinek továbbfejlesztése
- A tapasztalatcserét követően megfogalmazott szabályok keretbe foglalása
- Folyamatos monitoring szerep az ágazatot ért hatások feldolgozása érdekében

A szakszervezetek részéről a bizottság létrehozásának fő célja az volt, hogy az ILO felé nyomatékossítani kell a szociális párbeszéd fontosságát. A világon

sok olyan terület van, ahol a vállalatok szervezetváltása, a globalizáció további feszültségeket okoz a munkavállalói rétegek sorában.

A versenyképesség folyamatos hangsúlyozása mellett a munkáltatók szemérmesen szemet hunynak a munkavédelem, a foglalkozás-egészségügy és a bérezési rendszerek fejlesztése felett.

A gazdasági válság negatív hatásainak csökkentése érdekében 2009 június 19-én az ILO tagszervezetei aláírták a Globális Foglalkoztatási Paktumot (Global Jobs Pact).

Az újabb gazdasági válság előjelei ismét előtérbe hozzhatják a megállapodásban lefektetett szempontokat. A munkáltatók félnek, hogy a mostani válság hullámai jobban fogják érinteni a vegyipart és a gyógyszeripart.

Archív fotók és kiállítás a múlttól, jelenről

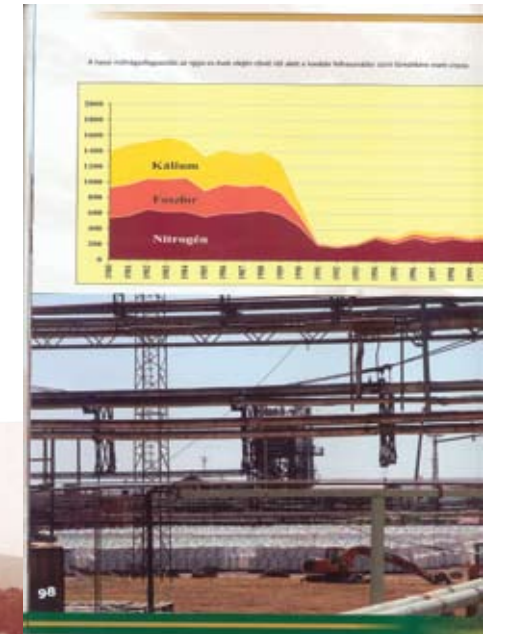
Fennállásának 80. évfordulóját ünnepli idén a Nitrogénművek Zrt., a cég a jubileumot rendezvénysorozattal és egy elegáns, archív képekkel is gazdagon illusztrált album megjelenítésével teszi emlékezetessé. Az ünnepségsorozatot a Vajdahunyd várában, december elején nyíló kiállítással zárják.

80 évvel ezelőtt elődeink gondos munkája eredményeként Pétfürdőn létrejött a magyar nehézipar egyik úttörő vállalkozása, a Péti Nitrogénművek – olvasható a Nitrogénművek Zrt. elmúlt nyolc évtizedét bemutató igényes megjelenésű kiadványának előszavában, amelyet Blazsek István, a cég vezérigazgatója jegyzett. A magyarországi nitrogénműtrágya-ipar bölcsője, a péti Nitrogénművek 80 éve című album szerkesztője, Katona Zolt Vazul és segítői archív és „újkori” fotókon keresztül is bemutatják a cég alapításának legfontosabb mozzanatait. Már a fotók is teljesen átfogó képet adnak az elmúlt évtizedekről, ám a szerkesztő számos szakértő, helytörténész és több múzeum munkatársainak a segítségével gazdag, informatív és nem utolsó sorban olvasmányos tartalommal is megtöltötte a csaknem kétszáz oldalas kiadványt.

A jubileumi évet azonban többféle kulturális rendezvénnyel is ünnepli a cég, a sorozat a Vajdahunyd várában, decemberben nyíló kéthónapos kiállítással, a magyar műtrágyaipar és a Nitrogénművek Zrt. történetének bemutatásával zárul. A társaság ugyanis minden lehetőséget megteremt arra, hogy az érdeklődők megismerjék a gyár és a műtrágyagyártás történetét, az 1932-es kezdettől napjainkig. A cég vezetői nem csak a patinás múltra, hanem a jelenre is büszkék, hiszen miközben az elmúlt nyolc évtized alatt munkahelyek, vállalkozások sora szűnt meg, a Nitrogénművek több száz család megélhetését biztosítja generációk óta Pétfürdőn és vonzáskörzetében. A hazai és nemzetközi siker a várpalotai lignitbányára, a Pétfürdő környéki dómítmezőkre és a Pét-patak forrásvízére alapozott tervekkel kezdődött, s az évtizedek során beváltotta az akkoriban merésznek tűnő ipari, gazdasági elképzeléseket.

A gyár az elmúlt 80 év alatt technológiai korszerűsítések, új és újabb üzemek beruházásán keresztül fejlődött, átvészelt a világháborús pusztításokat, a néha nem túl átgondolt iparfejlesztési törekvéseket, a rendszerváltást kísérő gazdasági nehézségeket – olvasható az ünnepi kiadványban. Bevezető írásában azonban a vezérigazgató leszögezi: a siker elsősor-

ban a gyár dolgozóinak, beosztott és vezető munkatársainak köszönhető, az ő áldozatos szakmai munkájuk nélkül a Nitrogénművek ma nem lenne a magyar vegyipar meghatározó képviselője, nemzetközileg is elismert, számos rangos szakmai díjat nyert vállalat.

Megalakult a Magyar Gumiabroncs Szövetség

Ilyen még nem volt

Hét hazai tagvállalat (Bridgestone, Continental, Goodyear, Hankook, Michelin, Pirelli, Vredestein) részvételével megalakult a Magyarországon telephellyel rendelkező gumiabroncs gyártókat és nagykereskedőket tömörítő Magyar Gumiabroncs Szövetség (HTA). A HTA elsődleges feladata, hogy képviselje az iparági szereplők törvényes érdekeit Magyarországon. A szövetség – a

nemzeti és európai versenyszabályok folyamatos figyelemmel kísérése mellett – segíti a hazai gyártókat és nagykereskedőket abban a törekvésükben, hogy a gumiabroncs-gyártással és felhasználással kapcsolatos törvények, hazai és európai uniós szabályozások megfelelő szakmai felügyelet mellett készüljenek el. Közép-Európában a HTA az első ilyen jellegű szakmai testület.

Stafétaváltás a Dunapacknál

Hegyi József elköszönt

Tisztújítás volt a Dunapack csepeli gyárában, Hegyi József SZB titkár leköszönt, s utódjául Balogh Józsefnét választotta a küldöttgyűlés. A döntést egyhangú szavazással hozták meg a küldöttek.

Fegyelmzett, méltó körülmények között tartotta 2011. november 18-án választói küldöttgyűlését a VDSZ egyik tagszervezete, a Dunapack Csepeli Papíripari Szakszervezet Csepelen, 30 küldött részvételével. Törzs Gábor levezető elnök gördülékenyen irányította a 4 éves beszámoló, feladat-meghatározó és választói küldöttgyűlést.

dést, a kapott szakmai és egyéb segítséget, s végül kijelentette: jó szívvel és biztos háttérrel adja át utódjának a szervezet vezetését.

Kiss Béla, a VDSZ alelnöke hozzászólásában a jelenleg zajló, munkavállalókat, polgárokat sújtó törvényhozásra, a szakszervezetek működését ellehetetlenítő intézkedésekre hívta fel a

Az ügyrend elfogadását követően az Alapszabály módosításáról döntöttek a résztvevők: a strukturális változások miatt 11 ponton egyhangúlag módosították a szabályozáson. Az írásos beszámolókat Hegyi József, leköszönő SZB titkár egészítette ki; többek között szólt a papíripar elmúlt négy éves változásairól, a szakszervezet ezzel kapcsolatos munkájáról, a dolgozók érdekében kifejtett szakszervezeti kihívásokról és azok megoldásairól. Visszatekintett az 1993. évi SZB megalakulásának körülményeire, a papíripar privatizációjakor kötött megállapodásokra és az azóta eltelt időszak folyamataira, az SZB pénzügyi és vagyongazdálkodási eredményeire. Külön kiemelte a VDSZ-el való jó együttműkö-

figyelmet. Az alelnök megköszönte a leköszönő Hegyi József titkárnak az eddigi tevékenységét és további sikereket kívánt a szakág vezetéséhez. A jelölőbizottság előkészítő munkáját Törzs Gábor levezető elnök ismertette, majd a jelöltek bemutatása és a szavazás következett.

A szakszervezet titkárává Balogh Józsefnét, társadalmi elnökévé Törzs Gábort választotta meg a küldöttgyűlés, ellenszavazat nélkül. Hasonló szavazati aránnyal választották meg a Szakszervezeti Bizottság tagjait, Piroška Gabriellát, Szűcs Istvánt, Csanádi Tibort, Zsákovics Mihályt, Baráth Andrászt és Pál Editet. A GEB vezetője továbbra is Leimiszinder Ferencné, tagjai Bognár Lászlóné és Pál Edit.

A nők elleni erőszak megszüntetésének világnapja

Egyezményes fellépést!

európai és hazai szinten, valamint azt, hogy Magyarország haladéktalanul csatlakozzon az egyezményhez; írja alá és ratifikálja azt.

Tizenhat akciónap

November 25. a nők elleni erőszakkal szembeni fellépés világnapja, a 16 napig tartó akciónapok kezdete. A 16 akciónapot 1991 óta rendezik meg világszerte a nyilvánosság figyelmének felkeltésére, az áldozatokkal való szolidaritás kifejezésére és a döntéshozókra való nyomásgyakorlásként a nők elleni erőszak minden formájának megszüntetése érdekében.

Érdekes...

A magyar kormányzatban egyetlen női minisztert sem találunk, és a közbiztonságok között sincs nő, az Alkotmánybíróságban is összesen egy van. A parlamenti képviselőknek legfeljebb a 9 százaléka a nő, s ezzel Magyarország az utolsó az Európai Unióban. A legnagyobb cégek felső-

vezetői között kevesebb, mint 15 százalék a nők aránya. A nők és férfiak közötti bérkülönbség 15 százalék a férfiak javára. A gyermekgondozási szabadságokat igénybe vevő férfiak aránya alig mérhető, a háztartásra és gyermeknevelésre fordított idejük csupán töredéke a nőkének. A hagyományos, korlátozó nemi szerepek elfogadása még a volt szocialista országok között is kiemelkedően magas Magyarországon.

Elborzasztó

Európai statisztikák szerint tavaly a 18 és 34 év közötti fiatalok számát tekintve a férfiak 10 és a nők 14 százaléka esett áldozatul családon belüli erőszaknak, bántalmazásnak. A magyarországi statisztika szerint a családon belüli erőszak elsődleges áldozatai a nők és a gyermekek. Minden ötödik nőt rendszeresen bántalmaz férje vagy partnere, a családon belüli erőszak pedig hetente legalább egy nő életét követeli. Annak ellenére, hogy magyarországi viszonylatban rendelkezésre állnak

statisztikai adatok, tanulmányok, központok, telefonos segélyvonalak, az európai átlaghoz képest ez még mindig kevés. A másik probléma az, hogy a statisztikai adatok sok esetben nem pontosak, hiszen számos nő és férfi félelemből vagy éppen szégyenből nem szolgáltat adatot a kérdés kapcsán.

Az ENSZ szerint

„A nők elleni erőszak bármely olyan, a nőket nemük miatt erőszakos tett, amely testi, szexuális vagy lelki sérülést okoz vagy okozhat nőknek, beleértve az effajta tettekkel való fenyegetést, valamint a kényszerítést és a szabadságtól való önkényes megfosztást, történjen az a közéletben vagy a magánszférában. Beleértendő, de nem korlátozandó a testi, szexuális és lelki erőszakra, melyet az áldozat a családon belül szenved el, ide értve a bántalmazást, a lánygyermekkel való szexuális visszaélést, [...] a házasságon belüli nemi erőszakot [...]”

(Deklaráció a Nők Elleni Erőszak Megszüntetéséről, 1993.)

